

**Strategia Integracji i Rozwiązywania
Problemów Społecznych
Gminy Wojśławice
na lata
2009 - 2015**

Spis treści:

WSTĘP	3
1. PROCES TWORZENIA STRATEGII	4
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY	5
2.1. Położenie i obszar gminy	5
2.2. Rzeźba terenu i klimat	7
2.3. Środowisko naturalne	8
2.4. Rolnictwo	8
2.5. Zbiorniki wodne i rzeki	8
2.6. Demografia	9
2.7. Pomoc Społeczna	12
2.8. Warsztat Terapii Zajęciowej	17
2.9. Działania policji na terenie gminy Wojsławice.	18
2.10. Zasoby mieszkaniowe i działalność gospodarcza.	22
2.10.1. Zasoby mieszkaniowe i ich charakter (komunalny, spółdzielczy, własnościowy).	22
2.10.2. Wyposażenie budynków i mieszkań.	23
2.10.3. Budownictwo socjalne.	23
2.10.4. Ruchliwość: zmiany, wynajem, kupno.	23
2.10.5. Działalność gospodarcza.	23
2.11. Edukacja	24
2.12. Bezrobocie	26
2.13. Kultura	28
2.14. Analiza SWOT	30
3. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	34
3.1. Cele główne strategii	34
3.2. Cele szczegółowe i ich realizacja	37
4. MONITORING I WDRAŻANIE STRATEGII	44
4.1. Monitoring i ewaluacja	44
4.2. Cechy programów i projektów	45
Spis rysunków	48

WSTĘP

Obecna polityka społeczna państwa zakłada, iż ważniejsze jest tworzenie systemu motywującego do pracy niż systemu rozbudowanego bezpieczeństwa socjalnego. Prawdą jest, iż model opiekuńczy osłabia indywidualną aktywność każdego człowieka, odpowiedzialność za swój los i uzależnia od pomocy. Wspieranie jednostki i rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, która własnym staraniem nie jest w stanie przezwyciężyć kryzys spada w tej sytuacji na ogół społeczeństwa. W związku z tym współodpowiedzialność za te osoby i rodziny spoczywa także na lokalnym samorządzie.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W najbardziej ogólnym ujęciu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Podstawą prawną opracowania niniejszej strategii jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej / Dz. U. Nr 64, poz. 593/. Artykuł 17 ust.1 pkt.1 cytowanej ustawy stanowi, że: „ do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Określenie w Strategii najważniejszych problemów społecznych naszej Gminy, wytyczenie celów strategicznych i ich hierarchizacja, powinno przyczynić się do ich rozwiązywania w sposób kompleksowy przy współudziale wszystkich podmiotów zajmujących się lokalnymi problemami społecznymi. Strategia rozwiązywania problemów społecznych służyć ma opracowywaniu programów gminnej polityki społecznej, stanowiących odpowiedź na problemy i potrzeby mieszkańców gminy znajdujących się w trudnej sytuacji kryzysowej.

Tak więc, w realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych uczestniczyć będzie administracja samorządowa, organizacje społeczne, oraz bezpośredni beneficjenci, czyli świadczeniobiorcy. Od ich zaangażowania zależeć będzie poziom realizacji priorytetów strategii. Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji.

Strategia jest więc instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie czasu. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich

realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie niniejszej strategii. Społeczna akceptacja oraz identyfikacja mieszkańców z wypracowanymi celami dają szansę władzy lokalnej na przejście z poziomu administrowania do poziomu zarządzania polityką społeczną.

Reasumując, Strategia określa najważniejsze działania, które należy zrealizować, aby zapewnić mieszkańcom gminy Wojsławice warunki sprzyjające rozwojowi społecznemu oraz wzrostowi poczucia bezpieczeństwa w wymiarze społecznym.

1. PROCES TWORZENIA STRATEGII

Proces tworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wojsławice rozpoczęty został 25 lutego 2008 roku spotkaniem na temat PPWOW z Konsultantem Regionalnym Panią Krystyną Nazarewicz. Wójt Gminy Wojsławice Zarządzeniem nr 9/2008 z dnia 28 marca 2008 roku powołał grupę roboczą do opracowania projektu Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w składzie:

1. Anna Zosiuk – GOPS Wojsławice, koordynator prac,
2. Maria Swatowska – ZSP Wojsławice-Kolonia,
3. Edward Osiewicz – GCK Wojsławice,
4. Wiesław Ciołek – Urząd Gminy Wojsławice,
5. Paweł Mroczkowski – Urząd Gminy Wojsławice,
6. Mariusz Szerement – Posterunek Policji Wojsławice,
7. Piotr Staiński – GZK Wojsławice.

Zespół, składający się z reprezentantów różnych grup społecznych, zawodowych i wiekowych m.in. emeryci, nauczyciele, pracownicy GOPS, UG, GOK, młodzież, podczas cyklu czterech warsztatów z udziałem Pani Konsultant i Pana Moderатора, wypracował elementy niezbędne do stworzenia niniejszego dokumentu.

Opracowanie GSRPS Gminy Wojsławice stwarza podstawy do prowadzenia działań mających na celu integrację społeczeństwa lokalnego i realizację skutecznej polityki społecznej. Aby działania te były sprawnie realizowane opracowano cele, które zostały zawarte w strategii. Strategia jest zgodna z założeniami polityki państwa w zakresie społecznym.

Horyzont czasowy Strategii został określony na lata 2009 – 2015.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wojsławice na lata 2009-2015 została przyjęta Uchwałą Rady Gminy nr XXV/88/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. po uprzednich konsultacjach społecznych.

2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1. Położenie i obszar gminy

Gmina Wojsławice leży we wschodniej części Wyżyny Lubelskiej, w subregionie zwanym Działy Grabowieckie. Od północy graniczy z gminami Leśniowice i Żmudź, od zachodu z gminą Kraśniczyn, od wschodu z gminą Białopole, a od południa z gminami Grabowiec i Uchanie. Powierzchnia gminy wynosi 110 km².

W gminie Wojsławice na dzień 31 grudnia 2007 r. mieszkało 4291 osób. Ludność zamieszkuje 23 miejscowości, w których utworzono 26 sołectw. Siedziba gminy - Wojsławice jest dawnym miasteczkiem. Prawa miejskie otrzymała w 1440 r. straciła w wieku XIX. Pełni obecnie dla mieszkańców gminy funkcję ośrodka administracyjnego, handlowo - usługowego oraz kulturalnego.

Podstawę systemu komunikacyjnego gminy tworzą drogi o dużym znaczeniu: Chełm - Wojsławice - Grobowiec - Zamość oraz Lublin - Krasnystaw - Wojsławice - Hrubieszów do przejścia granicznego z Ukrainą w Zosinie, daje to duże możliwości otwarcia gminy praktycznie we wszystkich kierunkach: północnym do Chełma - 27 km, zachodnim do Krasnegostawu - 34 km i Lublina - 86 km, wschodnim do Hrubieszowa - 35 km oraz południowym do Grabowca - 16 km oraz Zamościa - 34 km.

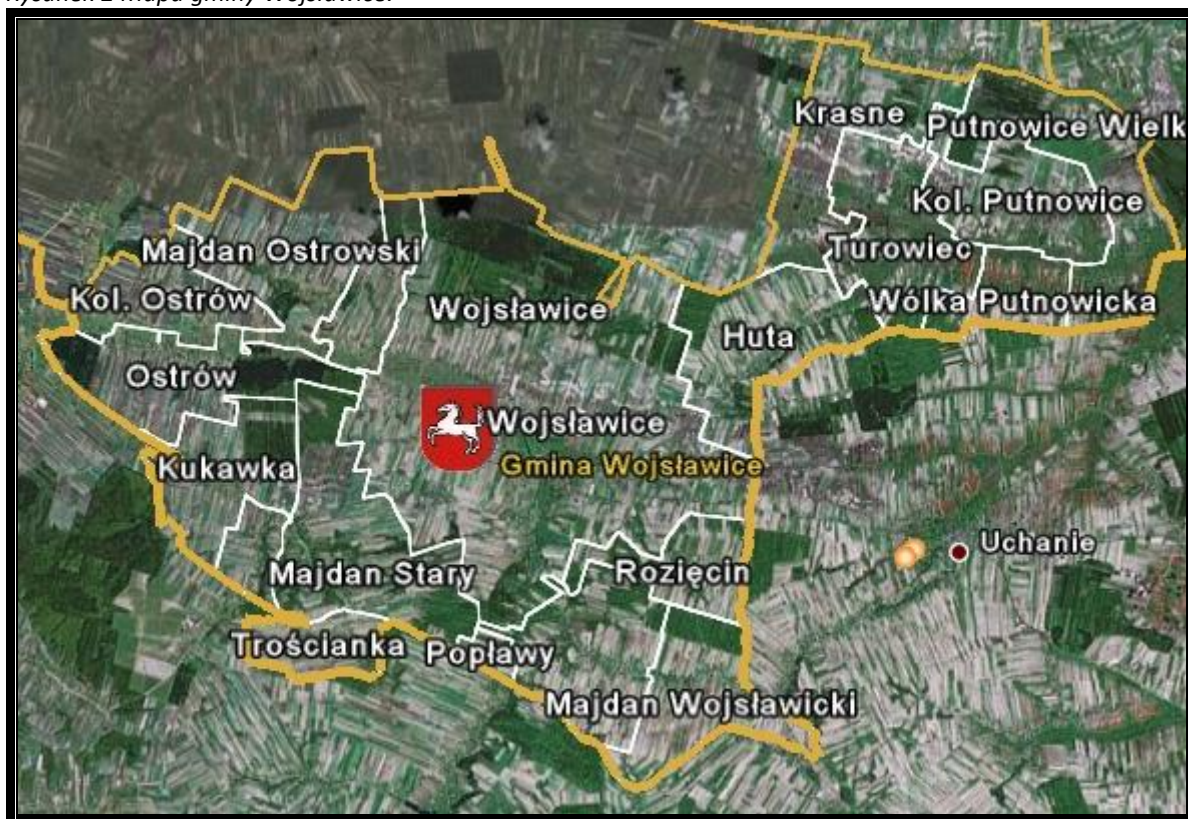

Rysunek 1 Centrum Wojsławic.

Źródło: zasoby Urzędu Gminy Wojsławice.

Rysunek 2 Mapa gminy Wojsławice.

Źródło: zdjęcie wygenerowane za pomocą Google Earth.

Źródło: zdjęcie wygenerowane za pomocą Google Earth.

2.2. Rzeźba terenu i klimat

Krajobraz okolicznych terenów charakteryzuje się dużym urzeźbieniem, licznymi wąwozami i suchymi dolinami. Wojśławickie wąwozy osiągają długość do 2 km, przy głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Miejscowa ludność nazywa je "debrami". "Debry" te z uwagi na bardzo liczne boczne odgałęzienia stanowią niepowtarzalny - można by rzec baśniowy krajobraz. W ukształtowaniu terenu gminy możemy wyodrębnić trzy zasadnicze części biegnące równolegle do siebie w kierunku wschód - zachód. Część środkową położoną na wysokości około 200 - 230 m n.p.m. stanowi dolina rzeki Wojśławki, która w swym górnym biegu łączy się z lewym dopływem noszącym nazwę Barbarka. W widłach tych strumyków, na lekkim wzniesieniu leżą Wojśławice. Od strony południowej dolina Wojśławki przechodzi w pasmo wzniesień, które stanowią główny masyw Działów Grabowieckich i wznosi się na wysokość powyżej 300 m n.p.m. teren podnosi się falami. Między grzbietami sąsiednich fal spotyka się znaczne obniżenia w kształcie niecek. Masyw zbudowany jest na pokładzie kredowym zwanym opoką, który pokrywa warstwa lessu. Jest to obszar o małej gęstości sieci rzecznej.

2.3. Środowisko naturalne

Większe skupiska leśne położone są w północnej części gminy, w rejonie prawie już wymarłej wsi Zarowie. Zachowały się w nich fragmenty naturalnych drzewostanów bukowych. Lasy sosnowe i mieszane rosną w okolicach wsi Huta i Nowy Majdan. Na terenach tych występuje niezwykle wiele cennych gatunków flory i fauny, objętych ochroną prawną (jest to między innymi: wisienka stepowa, cybulica syberyjska, suseł perełkowy, wydra, bóbr itp.). Piękne krajobrazy i swoisty mikroklimat gminy zachęcają do uprawiania turystyki.

2.4. Rolnictwo

Gmina Wojsławice leży w obszarze czystym ekologicznie, jest gminą typowo rolniczą, z rolnictwa utrzymuje się około 40% ludności gminy. Warunki przyrodnicze i ekonomiczne predysponują gminę do rozwoju produkcji rolniczej, przetwórstwa rolno - spożywczego oraz agroturystyki.

2.5. Zbiorniki wodne i rzeki

Niewiele jest źródeł, najciekawsze z nich znajdują się w okolicach Starego i Nowego Majdanu. Swego rodzaju ewenementem jest ciek wodny o nazwie "Ponik", który tworzą wody wypływające ze źródeł położonych na południowym skraju wsi Rozięcin. Ciek ten po przepłynięciu przez wieś znika z powierzchni ziemi na północnym jej skraju. Przez gminę przepływa rzeka Wojsławka i Wełnianka.

Zgodnie z zapisem Strategii Rozwoju działania dotyczące rozwoju gminy powinny iść w kierunku poprawy warunków życia społeczności gminy, poprzez poprawę stanu sanitarnego, warunków mieszkaniowych, zachowania walorów krajobrazu i środowiska oraz tworzenia nowych miejsc pracy:

- Należy umacniać pozycję Wojsławic jako centralnego ośrodka gminy położonego przy ważnej drodze krajowej, pełniącego różnorodne funkcje (administracyjne i usługowe), posiadającego bogatą historię i wiele zabytków architektury.
- Wartości kulturowe i środowiska przyrodniczego gminy należy wykorzystać dla szerszego rozwoju turystyki i agroturystyki, jako dodatkowego źródła dochodu dla części społeczności gminy. Należy opracować strategię promocji gminy.

- Należy modernizować, rozbudowywać oraz uzupełniać infrastrukturę techniczno-sanitarną i turystyczną na terenie gminy.
- Należy wspierać lokalne inicjatywy działalności gospodarczej i stworzyć warunki (między innymi infrastrukturę) zachęcające do lokalizowania na terenie gminy przedsiębiorstw.
- Gmina powinna dążyć do racjonalnego wykorzystania posiadanych obiektów.
- Należy zachować rolniczy charakter gminy. Gmina powinna dążyć do scalania gruntów oraz wspomagać rolników w zakresie możliwości przetwarzania i zbywania produktów rolnych.
- Należy zacieśniać współpracę z sąsiednimi gminami i poszukiwać możliwości realizacji wspólnych przedsięwzięć.

2.6. Demografia

Gmina Wojsławice liczyła w 2007 roku 4291 mieszkańców. W rozbiciu na poszczególne miejscowości sytuacja ta przedstawia się następująco:

Tabela 1 Podział mieszkańców w oparciu o wiek i płeć.

Wyszczególnienie		Kobiety			Mężczyźni		
		Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
2007	Sołectwo Czarnołyzy	5	26	16	15	33	5
	Sołectwo Huta	34	71	32	40	91	11
	Sołectwo Krasne	6	10	8	4	16	3
	Sołectwo Kukawka	11	42	27	13	53	11
	Sołectwo Majdan	22	50	27	22	55	13
	Sołectwo Majdan Kukawiecki	1	16	7	6	19	4
	Sołectwo Majdan Ostrowski	24	44	28	27	46	13
	Sołectwo Nowy Majdan	28	45	40	23	62	15
	Sołectwo Ostrów	12	28	21	14	49	8
	Sołectwo Ostrów – Kolonia	12	21	14	18	28	3
	Sołectwo Partyzancka Kolonia	16	41	17	15	49	7
	Sołectwo Putnowice – Kolonia	23	47	21	31	48	6
	Sołectwo Putnowice Wielkie	16	40	19	22	51	4
	Sołectwo Rozięcin	16	51	23	14	64	13
	Sołectwo Stadarnia	11	16	9	8	16	7
	Sołectwo Stary Majdan	12	45	29	16	57	5
	Sołectwo Trościanka	2	9	12	10	19	5

Sołectwo Turowiec	12	29	24	16	47	9
Sołectwo Witoldów	19	36	28	16	37	11
Sołectwo Wojsławice – Kolonia	15	38	23	19	54	11
Sołectwo Wólka Putnowicka	10	13	14	17	15	9
Ul. Chełmska	27	68	37	23	97	24
Ul. Grabowiecka + Popławy	39	99	37	40	114	21
Ul. Krasnystawska	18	54	22	26	62	10
Ul. Rynek	21	94	32	27	81	10
Ul. Uchańska	27	83	43	36	89	17
Gmina ogółem	439	1116	610	518	1352	255

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

Tabela 2 Ruch naturalny.

L A T A	Wyszczególnienie	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Rozwody
2006	Sołectwo Czarnołoży	-	2	-2	1	-
	Sołectwo Huta	7	4	+3	2	-
	Sołectwo Krasne	-	1	-1	-	-
	Sołectwo Kukawka	-	3	-3	-	-
	Sołectwo Majdan	2	2	0	5	-
	Sołectwo Majdan Kukawiecki	-	5	-5	-	-
	Sołectwo Majdan Ostrowski	3	9	-6	-	-
	Sołectwo Nowy Majdan	-	2	-2	-	-
	Sołectwo Ostrów	1	3	-2	1	2
	Sołectwo Ostrów –Kolonia	1	3	-2	-	-
	Sołectwo Partyzancka Kolonia	-	2	-2	1	-
	Sołectwo Putnowice – Kolonia	1	2	-1	2	-
	Sołectwo Putnowice Wielkie	3	9	-6	3	1
	Sołectwo Rozięcín	2	4	-2	6	-
	Sołectwo Stadarnia	-	1	-1	-	-
	Sołectwo Stary Majdan	2	3	-1	4	-
	Sołectwo Trościanka	1	1	-1	1	-

Sołectwo Turowiec	1	-	+1	1	-
Sołectwo Witoldów	-	2	-1	1	-
Sołectwo Wojsławice – Kolonia	1	-	+1	1	-
Sołectwo Wólka Putnowicka	1	-	+1	-	-
Ul. Chełmska	1	2	-1	1	-
Ul. Grabowiecka + Popławy	5	4	+1	10	2
Ul. Krasnystawska	5	2	+3	5	-
Ul. Rynek	1	1	0	3	-
Ul. Uchańska	2	4	-2	2	1
Gmina ogółem	40	71	-31	50	6

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

Tabela 3. Poziom starzenia się społeczności.

Rok	Liczba ludności gminy ogółem	Liczba ludności powyżej 60 lat	Poziom starzenia się społeczności w %
2004	4477	1041	23,25
2005	4408	1029	23,34
2006	4339	1010	23,27
2007	4291	1002	23,35

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

Tabela 4 Poziom feminizacji.

Stan na dzień:	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Poziom feminizacji w %
31.12.2005 r.	2203	2205	99,9
31.12.2006 r.	2170	2169	100,0
31.12.2007 r.	2165	2126	101,8

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

Tabela 5 Poziom ruralizacji.

Stan na dzień	Wymeldowania z pobytu stałego ogółem	Wymeldowania do miast
31.12.2005 r.	66	28
31.12.2006 r.	68	25
31.12.2007 r.	66	26

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

Tabela 6 Struktura rodzin: według adresu zameldowania – stan na dzień 27.03.2008 r.

Rodziny	Liczba
1 osobowe	269
2 osobowe	203
3 osobowe	138
4 osobowe	179
5 osobowe	147
6 osobowe	95
7 osobowe	70
8 osobowe	33
9 osobowe	5
10 osobowe	8
11 osobowe	3
12 osobowe	0
13 osobowe	0
14 osobowe	2

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

Tabela 7 Przyrost naturalny.

Stan na dzień	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny
31.12.2005 r.	32	79	-47
31.12.2006 r.	40	71	-31
31.12.2007 r.	38	63	-25

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojsławice.

2.7. Pomoc Społeczna

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W ciągu ostatnich lat ubóstwo stało się w Polsce jedną z najpoważniejszych kwestii społecznych. Wraz z rozpoczęciem procesu przemian społeczno-ustrojowych zjawisko ubóstwa weszło w nową, dotąd nieznaną, fazę rozwoju.

Restrukturyzacja wszystkich gałęzi gospodarki narodowej wygenerowała, jako efekt uboczny, ale wkalkulowany w koszty społeczne, lawinowo rosnące bezrobocie, które okazało się być niemal najistotniejszym czynnikiem sprawczym szybkiej degradacji ekonomicznej zarówno jednostki, jak i rodziny wpływając na wzrost biedy i rozszerzenie się sfery ubóstwa.

Głęboki wpływ bezrobocia na kształtowanie się nowej struktury społecznej a co za tym idzie, nowej warstwy ubogich, znajduje potwierdzenie w fakcie, iż przeważająca większość świadczeniobiorców pomocy społecznej to osoby będące w dezaktywacji zawodowej i zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy.

Jednocześnie problem bezrobocia związany jest nierozdzielnie z brakiem stałych dochodów i najbardziej dotyka gospodarstwa domowe składające się z rodzin wielodzietnych i niepełnych, jak również z rodzin żyjących z osobą niepełnosprawną bądź długotrwale chorą.

Ubożenie społeczeństwa Gminy Wojśławice spowodowane jest głównie: brakiem pracy, degradacją jednostek spowodowaną uzależnieniami, niepełnosprawnością i prowadzi często do tego, że ludzie tracąc oparcie zasilają szeregi osób wykluczonych społecznie.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojśławicach niejednokrotnie, chcąc zaspokoić jak najszerzej potrzeby swoich podopiecznych, muszą we własnym zakresie dokonywać dramatycznego wyboru pomiędzy stopniem ważności uzasadnionej przez osobę ubiegającą się potrzeby.

Realizowanie pomocy społecznej przy chronicznym braku wystarczających środków finansowych sprawia, że świadczona pomoc często staje się źródłem frustracji podopiecznych, niezadowolenia, przy czym nie wynika to ze złej woli żadnej ze stron.

Wejście w życie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadziło szereg zmian. Liczba zadań zleconych z dniem 1 maja 2004 r. zmniejszyła się. Do zadań własnych przeniesiono przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego. Zadanie dotyczące wypłaty zasiłków stałych (z tytułu opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem), gwarantowanych zasiłków okresowych, macierzyńskich zasiłków okresowych i jednorazowych przeszły do systemu świadczeń rodzinnych. Stały się odpowiednio świadczeniami pielęgnacyjnymi, dodatkami do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych oraz dodatku z tytułu urodzenia dziecka.

Tabela 8 Liczba rodzin według kryteriów powodów ubiegania się o pomoc w latach 2005 – 2007.

	2005	2006	2007
Ubóstwo	-	-	-
Sieroctwo	6	5	6
Bezdomność	1	-	-
Ochrona macierzyństwa	-	-	-
Bezrobocie	98	106	102
Niepełnosprawność	67	70	83
Długotrwała choroba	18	9	15
Rodziny niepełne	17	18	22
Rodziny wielodzietne	26	27	32
Alkoholizm	24	14	20
Narkomania	-	-	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	1	1
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	-	150	-

Źródło: dane statystyczne GOPS.

Analizując dane, dotyczące powodów korzystania z pomocy w okresie trzech ostatnich lat wynika, iż wśród rodzin największy odsetek stanowią rodziny dotknięte bezrobociem, niepełnosprawnością oraz długotrwałą chorobą.

Wydatkowanie budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojsławicach:

Tabela 9 Wydatkowanie środków w latach 2005– 2007.

	2005	2006	2007
Ogółem, w tym	270 308	512 851	370 569
- zasiłek stały	77 581	91 662	92 969
- zasiłek okresowy	104 000	154 243	146 920

- posiłek	64 072	85 477	104 036
- usługi opiekuńcze	21 090	22 857	13 563
- sprawienie pogrzebu	1 261	1 160	6 115
- zasiłek celowy	1 974	2 150	4 473
- zasiłek celowy specjalny	-	400	2 180
- zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową	-	152 072	-
- zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	-	2 500	-
- żywność z Banku Żywności	330	330	313

Źródło: dane statystyczne GOPS.

Tabela 10 Liczba osób i rodzin objętych pomocą.

L.p.	Wyszczególnienie	Lata	Liczba osób, którym przyznano świadczenie w trybie decyzji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na rodzaj, formę oraz źródło finansowania)	2005	416	198	903
		2006	365	185	726
		2007	458	214	824

Źródło: dane statystyczne GOPS.

Struktura realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych z uwagi na liczbę świadczeń rodzinnych i ich charakter

Tabela 11 Dane za 2007 r.

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	465 384	7572
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	408 357	4 327
w tym z tytułu:			
2.1.	urodzenia dziecka	40 000	40
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	14 427	37
2.3.	samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania	0	0
2.4.	samotnego wychowywania dziecka	50 200	284
2.5.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	26 860	344
2.5.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	1 980	33
2.5.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	24 880	311
2.6.	rozpoczęcia roku szkolnego	47 600	476
2.7.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	82 470	1 311
2.7.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	38 070	423
2.7.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	44 400	888
2.8	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	146 800	1 835
3.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1+ w.2)	873 741	11 899
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	149 022	974
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	53 172	127
6.	Świadczenia opiekuńcze (w. 4 + w. 5)	202 194	1 101
7.	Razem (w. 3 + w. 6)	1 075 6 935	13 000
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	37 000	37
9.	Razem (w. 7 + w. 8)	1 112 935	13 037

Źródło: dane statystyczne GOPS.

2.8. Warsztat Terapii Zajęciowej

W strukturach GOPS Wojśławice funkcjonuje również Warsztat Terapii Zajęciowej.

W zajęciach WTZ uczestniczy 25 osób niepełnosprawnych z terenu gminy Wojśławice, Leśniowice, Białopole i Uchanie. Głównym założeniem Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wojśławicach jest dążenie do wszechstronnego rozwoju uczestników na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowanie ich do życia codziennego tak, aby umiały sterować swoim własnym zachowaniem, by mogły uczestniczyć w życiu społecznym.

Inną formą działalności WTZ jest rehabilitacja społeczna. Celem zajęć rehabilitacyjnych jest: kształtowanie umiejętności prostej obsługi, zdobycie nawyków związanych z kulturą osobistą, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa, umiejętność współżycia w grupie, rodzinie, środowisku życia, placówkach użyteczności publicznej, tolerancja w stosunku do siebie i innych, nawiązywanie kontaktów międzyludzkich samoobsługi itp.

Zajęcia warsztatowe odbywają się w pięciu pracowniach terapeutycznych:

- **pracowni gospodarstwa domowego** – pod opieką instruktora uczestnicy poznają zasady przygotowywania posiłków, nakrywania do stołu, pieczenia ciast, poznawania i rozpoznawania produktów żywnościowych, poznają obsługę urządzeń AGD i sprzętu kuchennego zgodnie z instrukcją obsługi.
- **pracowni rękodzieła artystycznego** – zajęcia mają na celu rozwijanie aktywności twórczej poprzez zdobycie umiejętności wykonywania prostych czynności technicznych, poznanie technik i materiałów do pracy, kształtowanie orientacji przestrzennej, ćwiczenie pamięci wzrokowej i umiejętności obserwacji;
- **pracowni poligraficznej** – pod opieką instruktora uczestnicy nabywają umiejętności obsługi komputera i sprzętu poligraficznego tj. laminatora, bindownicy, drukarki, kserokopiarki, aparatu cyfrowego i umiejętnego zastosowania tych urządzeń w życiu codziennym.
- **pracowni krawieckiej** – mają na celu nabycie umiejętności szycia ręcznego i maszynowego. Uczestnicy tej pracowni poznają różne techniki szycia, poznają zasady obsługi maszyny do szycia, nabywają umiejętności doboru materiałów i narzędzi pracy, uczą się wykonywania projektu i wykroju prostych elementów.
- **pracowni ekologiczno-ogrodniczej** - pod opieką instruktora uczestnicy tej pracowni nabywają umiejętności prawidłowego pielęgnowania roślin i hodowli

zwierząt. Poznają zasady sadzenia kwiatów ozdobnych i pielęgnowania ich, uczą się prawidłowego siania i sadzenia warzyw na przy warsztatowej działce warzywnej, dbają o ukwiecenie placówki zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynku, uczą się wykorzystywać materiał ekologiczny do wykonywania ozdób np. kompozycje obrazowe z mchu i z nasion poszczególnych roślin, wykonywanie obrazków w styropianie z kolorowej bibuły, przyozdabianie butelek sznurkiem „sizal”, wykonywanie kwiatków z tektury i sznurka, ozdabianie serduszek sznurkiem „sizal”, układanie kompozycji z suszonych liści i kwiatów na drewnianej ramce, stroiki świąteczne z szyszek i świerku itp.

Ponadto w Warsztacie Terapii Zajęciowej odbywają się **zajęcia z rehabilitacji ruchowej** mające na celu utrzymanie wysokiej sprawności ruchowej uczestników. Zajęcia mają formę indywidualną i grupową oraz w formie gier i zabaw ruchowych.

Uczestnicy WTZ uczestniczą również w zajęciach z **muzykoterapii**, zajęciach sprzyjających tworzeniu atmosfery radości, zabawy, odprężenia psychicznego i fizycznego, równocześnie uczą się i wychowują a także rozwijają zainteresowania muzyczne. Zajęcia te odbywają się dwa razy w tygodniu po dwie godziny.

Pani pielęgniarka prowadzi pogadanki na temat **higieny osobistej i zaradności**. Celem tych pogadanek jest rozwijanie wśród uczestników tutejszej placówki dbałości o higienę osobistą poprzez rozwijanie umiejętności i utrwalanie nawyków związanych z higieną całego ciała i estetyką otoczenia, dbałość o czystość i schludny wygląd ubrań i obuwia, kształtowanie umiejętności prostej samoobsługi.

W ramach **zajęć z socjoterapii** w Warsztacie Terapii Zajęciowej uczestnicy nabywali umiejętności z zakresu zaradności osobistej i samodzielności. Zajęcia te miały na celu zdobycie nawyków związanych z kulturą osobistą, umiejętnością współżycia w grupie, rodzinie, środowisku społecznym, placówkach użyteczności publicznej, nawiązywanie kontaktów międzyludzkich.

2.9. Działania policji na terenie gminy Wojsławice.

W latach 2003-2007 Posterunek Policji w Wojsławicach swoim działaniem obejmował teren dwóch gmin Wojsławice i Leśniowice. Obsada etatowa posterunku wynosiła 6 osób.

Od 1 stycznia 2008 roku na terenie gminy Leśniowice swoją działalność rozpoczął Posterunek Policji w Leśniowicach, natomiast teren gminy Wojsławice obsługiwany jest nadal przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Wojsławicach.

Funkcjonariusze Posterunku Policji w Wojśławicach zajmują się wszelkimi sprawami zaistniałymi na podległym rejonie poczynając od załatwiania interwencji domowych, w miejscach publicznych, wszelkiego rodzaju zdarzeń drogowych jak kolizje, wypadki drogowe, wykonywanie czynności na miejscu przestępstw – kradzieże, włamania a kończąc na ustalaniu wykrywania i procesowego udowodnienia sprawcom kradzieży i włamań. Sprawcy wykroczeń są represjonowani w postępowaniu mandatowym lub sporządzane są wnioski o ukaranie do sądu w Krasnymstawie.

Prowadzone są spotkania z młodzieżą szkołą oraz nauczycielami, na bieżąco utrzymywany jest kontakt z Dyrekcją Zespołu Szkół w Wojśławicach Kolonii i wszelkiego rodzaju zdarzenia są na bieżąco załatwiane bez zbędnej zwłoki.

Realizowana jest duża ilość poleceń sądu w postaci sporządzania wywiadów, ustaleń, doręczenia wezwań, doprowadzenia do zakładów karnych, na badania psychiatryczne oraz na leczenie na oddział terapii i uzależnień.

Realizację zadań przez funkcjonariuszy Posterunku Policji w Wojśławicach można podzielić na dwa obszary.

Tabela 12 Przestępstwa.

Kategoria przestępstw	2004		2005		2006		2007	
	Ilość p-stw	% wykrycia	Ilość p-stw	% wykrycia	Ilość p-stw	% wykrycia	Ilość p-stw	% wykrycia
kradzieże	24	50	15	53,3	25	57,5	21	63,6%
kradzieże z włamaniem	30	35,5	21	28,6	11	53,3	7	80%
wybrane kat. ogółem	57	44,8	38	42,1	39	56,8	30	67,6%
razem o charakterze kryminalnym	120	69,4	87	72,4	113	82,2	84	86,4%
Ogółem przestępstw	182	79,6	177	85,9	190	89,2	122	90,5%

Źródło: dane statystyczne Posterunku Policji w Wojśławicach.

Ja wyraźnie widać z zanotowanych ogólnie w 2004 roku 182 przestępstw stwierdzonych, gdzie wykrywalność wynosiła 79,6 % do roku 2007 doprowadzono do spadku ilości przestępstw do 122 przy osiągniętym wskaźniku wykrywalności na poziomie 90,5 %. Jeszcze wyższą różnicę zauważa się przy podniesieniu wskaźnika wykrywalności przestępstw z wybranych kategorii jak kradzieże, kradzieże z włamaniem, zabójstwa, zgwałcenia i rozboje z 44,8 % w roku 2004 do 67,6 % na koniec 2007 roku. Najbardziej zadawalający jest fakt, że w kategorii kradzieże z włamaniem podniesiono wskaźnik wykrywalności tych przestępstw na przełomie

lat od 2004 do 2007 z 35,5 % do 80 % jaki obecnie jest utrzymywany przy spadku ilości włamań z 30 w 2004 roku do odnotowanych tylko 7 w roku 2007.

Zagrożenia przestępczością na terenie poszczególnych gmin wyglądało następująco:

Tabela 13 Zagrożenia przestępczością na terenie gmin.

		2004	2005	2006	2007
kradzieże	Wojśławice	13	5	12	4
	Leśniowice	11	17	11	10
kradzież z włamaniem	Wojśławice	15	8	5	0
	Leśniowice	15	12	5	2
pobicie	Wojśławice	1	-	1	1
	Leśniowice	1	1	1	1
przestępstwa Rodzinne	Wojśławice	8	9	10	4
	Leśniowice	9	7	4	11
nietrzeźwi kierujący	Wojśławice	26	27	22	8
	Leśniowice	18	37	29	14

Źródło: dane statystyczne Posterunku Policji w Wojśławicach.

Praca prewencyjna:

W zakresie pracy prewencyjnej najistotniejsze dziedziny obrazujące pracę dzielnicowego są to postępowania mandatowe oraz ilości skierowanych wniosków o ukaranie. Na przełomie lat 2004-2007 powyższa problematyka wyglądała następująco:

Postępowania mandatowe:

Tabela 14 Mandaty.

Kategoria:	2004	2005	2006	2007
Drogowe	93	87	157	55
Inne	24	30	76	56
Razem	117	117	233	111

Źródło: dane statystyczne Posterunku Policji w Wojśławicach.

Wyraźnie widać, że dzielnicowi zgodnie z założeniami i ukierunkowaniu ich pracy polegającej na odciążeniu pracą na drogach więcej reagują i stosują postępowanie mandatowe za wykroczenia szczególnie uciążliwe dla społeczeństwa głównie z art. 43 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, art. 51 kw, 140 kw, 119 kw i 124 kw.

Postępowania wnioskowe:

Liczba skierowanych wniosków o ukaranie do sądu rejonowego w Krasnymstawie:

Tabela 15 Wnioski o ukaranie.

	2004	2005	2006	2007
Ogółem skierowano wniosków o ukaranie	92	93	93	34
Drogowe	34	40	46	16
Inne	58	53	47	18

Źródło: dane statystyczne Posterunku Policji w Wojśławicach.

Największa ilość wniosków o ukaranie skierowano w latach minionych z grupy wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi na drogach gdzie w sumie od roku 2004 do końca września 2007 takich wniosków skierowano 136 oraz stosowano postępowanie mandatowe w 342 przypadkach. Ta praca przyczyniła się do zauważalnego ograniczenia ilości wypadków drogowych z 10 w roku 2004 do 3 w 2007 przy znacznym w ostatnim okresie wzroście pojazdów na drogach. Szczegółowa analiza ilości wypadków drogowych oraz ich skutków przedstawia poniższa tabela:

Tabela 16 Wypadki drogowe oraz ich skutki.

		2004	2005	2006	2007
Wypadki	Wojśławice	7	1	4	0
	Leśniowice	3	2	0	3
Osoby ranne	Wojśławice	7	1	3	0
	Leśniowice	5	1	0	7
Zabici	Wojśławice	1	0	1	0
	Leśniowice	1	1	0	0

Źródło: dane statystyczne Posterunku Policji w Wojśławicach.

Praca dzielnicowych jak wiemy nie skupia się tylko na stosowaniu postępowania mandatowego i wnioskowego. Jest to tylko niewielki wycinek realizowanych przez nich zadań obok realizacji np. doprowadzeń, załatwianie wszelkiego rodzaju interwencji, sporządzania wywiadów, spotkania w szkołach i wiele innych czynności wynikających ze specyfiki służby w terenie wiejskim, gdzie policjant praktycznie musi umieć załatwić każde zdarzenie i zgłoszenie, nie pozostawiając interesanta bez udzielenia mu pomocy.

2.10. Zasoby mieszkaniowe i działalność gospodarcza.

2.10.1. Zasoby mieszkaniowe i ich charakter (komunalny, spółdzielczy, własnościowy).

Zasoby mieszkaniowe na terenie Gminy Wojsławice przedstawiają się następująco :

- ilość mieszkań	1614
- ilość izb	5 164
- powierzchnia użytkowa mieszkań	106 027 m ²
- przeciętna liczba izb w mieszkaniu	3.20
- przeciętna liczba osób w 1 mieszkaniu	2.79
- przeciętna liczba osób na 1 izbę	0.87
- powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	65,7 m ²
- powierzchnia użytkowa na 1 osobę	23,5 m ²
- ilość mieszkań na 1000 mieszkańców	358

Z podanych wyżej lokali mieszkalnych 30 stanowią lokale komunalne, o powierzchni użytkowej 134 600 m².

2.10.2. Wyposażenie budynków i mieszkań.

Wyposażenie budynków mieszkalnych w wodociąg sieciowy jest bardzo dobre, ponad 86 % lokali mieszkalnych zaopatrywanych jest z wodociągu sieciowego, w tym z podłączeń do lokali 82 %.

Gmina nie posiada wyposażenia w sieć gazową. Gospodarstwa korzystają z butli gazowych w ok. 67 %, ponad 33 % gospodarstw w ogóle nie korzysta z gazu.

W przeważającym stopniu lokale ogrzewane są piecami centralnego ogrzewania.

2.10.3. Budownictwo socjalne.

Na terenie Gminy Wojsławice zostały zabezpieczone trzy lokale socjalne. Przewiduje się w najbliższych latach utworzenie dodatkowo kilku lokali socjalnych na bazie istniejącego mienia komunalnego .

2.10.4. Ruchliwość: zmiany, wynajem, kupno.

W ostatnich latach zauważa się coraz bardziej zainteresowanie kupnem gruntów a szczególnie starych budynków mieszkalnych z przeznaczeniem na mieszkania letniskowe przez mieszkańców miast niemal z całej Polski.

2.10.5. Działalność gospodarcza.

Przyjęte regulacje wynikające z ustawy ułatwiają zarówno podjęcie działalności, jak i jej prowadzenie. Służy temu uproszczenie procedur administracyjnych, zastąpienie kilku zgłoszeń o rozpoczęciu działalności jednym wnioskiem.

Przedsiębiorca, może podjąć, działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do rejestru ewidencji działalności gospodarczej, której organem ewidencyjnym jest Wójt Gminy – właściwy ze względu na miejsce zamieszkania przedsiębiorcy, w przypadku Gminy Wojsławice – organem ewidencyjnym jest Wójt Gminy Wojsławice.

Na dzień 25 marca 2008 r. zostało wpisanych do rejestru ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Wójta Gminy Wojsławice 68 przedsiębiorców: w większości są to jednostki handlowo usługowe w tym:

22 - są to punkty stałe handlowe detaliczne /spożywczo przemysłowe/,

1 - apteka,

3 – gastronomie,

1 – punkt usług pogrzebowych,

1 – przychodnia rodzinna,

1 – gabinet stomatologiczny,

3 – usługi weterynaryjne,

3 – przedsiębiorstwa handlowo-usługowe,

10 – usługi związane z leśnictwem, budową, burzeniem obiektów budowlanych - są to młodzi przedsiębiorcy, którzy świadczą usługi w kraju a szczególnie za granicą,

23 – to pozostali różnych branż a w szczególności handel i usługi poza siecią sklepową na straganach i targowiskach.

W okresie ostatnich lat zauważalny jest spadek podmiotów gospodarczych. W roku 2000 było ich 112. Największą grupę stanowią tu podmioty usługowe oraz działające w zakresie handlu i gastronomii.

Z powyższego wynika również, to że działalność produkcyjna na terenie gminy Wojsławice jest niewielka. Zdecydowana większość podmiotów to podmioty działające na zasadzie samozatrudnienia. Tylko kilka podmiotów zatrudnia powyżej 5 osób. Ponadto w gminie Wojsławice zarejestrowanych jest 2 gospodarstwa agroturystycznych, które nie są traktowane jako podmioty gospodarcze, ale prowadzą usługi noclegowe wraz z wyżywieniem.

2.11. Edukacja

Na terenie gminy Wojsławice funkcjonuje Zespół Szkół Publicznych im. Tadeusza Kościuszki. W skład zespołu wchodzi: Szkoła Podstawowa w Wojsławicach-Kolonii, Gimnazjum Publiczne w Wojsławicach-Kolonii, Filialna Szkoła Podstawowa w Hucie, Filialna Szkoła Podstawowa w Majdanie Ostrowskim i Filialna Szkoła Podstawowa w Putnowicach Wielkich.

Do Zespołu Szkół Publicznych w Wojśławicach-Kolonii uczęszcza 435 uczniów, w tym do Szkoły Podstawowej 234, a do Gimnazjum 201 uczniów. Do Szkół Filialnych uczęszcza 93 uczniów. Do dyspozycji uczniów są dwie pracownie komputerowe, biblioteka oraz świetlica szkolna, w której dzieci mogą spędzić wolny czas.

Na podstawie liczby urodzeń w poszczególnych latach można przewidzieć jak się będzie kształtowała liczba uczniów w przyszłości.

Tabela 17 Urodzenia w latach 2003-2007.

	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba urodzeń	32	35	32	40	38

Źródło: dane statystyczne Urzędu Gminy Wojśławice.

Tabela 18 Sprawdzian 2008 w Wojśławicach.

Liczba uczniów	Liczba szkół	Średni wynik w punktach	Procent punktów	Przedziały punktowe odpowiadające stopniom skali staninowej								
				0-11	12-15	16-20	21-25	26-30	31-33	34-35	36-37	38-40
				Procent uczniów w staninach								
				4,3%	6,9%	13,6%	15,1%	18,9%	15,5%	14,1%	6,8%	5%
54	1	23,96	59,91	5,6	11,1	18,5	9,3	24,1	14,8	9,3	5,6	1,9

Źródło: dane statystyczne OKE Kraków.

Średni wynik ze sprawdzianu 2008 w punktach: w Wojśławicach wynosi 23,96, w powiecie chełmskim 23,74, w województwie lubelskim 25,73, w Polsce 25,80. Daje to 7 wynik w powiecie, 151 w województwie.

Tabela 19 Egzamin gimnazjalny 2008 w Wojśławicach część matematyczno-przyrodnicza.

Liczba uczniów	Liczba szkół	Średni wynik w punktach	Procent punktów	Przedziały punktowe odpowiadające stopniom skali staninowej								
				0-10	11-13	14-17	18-22	23-29	30-36	37-42	43-46	47-50
				Procent uczniów w staninach								
				4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
61	1	20,8	41,6	18	7	16	25	13	15	3	2	2

Źródło: dane statystyczne OKE Kraków.

Średni wynik z egzaminu gimnazjalnego 2008 część matematyczno-przyrodnicza w punktach: w Wojśławicach wynosi 20,8, w powiecie chełmskim 24,27, w województwie lubelskim 27,08, w Polsce 27,01. Daje to 14 wynik w powiecie.

Tabela 20 Egzamin gimnazjalny 2008 w Wojśławicach część humanistyczna.

Liczba uczniów	Liczba szkół	Średni wynik w punktach	Procent punktów	Przedziały punktowe odpowiadające stopniom skali staninowej								
				0-10	11-13	14-17	18-22	23-29	30-36	37-42	43-46	47-50
				Procent uczniów w staninach								
				4%	7%	12%	17%	20%	17%	12%	7%	4%
61	1	25,84	51,67	11	10	23	16	15	8	13	2	2

Źródło: dane statystyczne OKE Kraków.

Średni wynik z egzaminu gimnazjalnego 2008 część humanistyczna w punktach: w Wojśławicach wynosi 25,84, w powiecie chełmskim 28,75, w województwie lubelskim 31,62, w Polsce 30,75. Daje to 15 wynik w powiecie, czyli ostatni.

Średni wynik z egzaminu gimnazjalnego 2008 w Wojśławicach wynosi 46,6 punktów co daje 15 wynik w powiecie, 209 w województwie, 2416 w kraju.

W związku z niskim wynikiem uzyskanym przez uczniów klasy trzeciej gimnazjum na egzaminie zewnętrznym Dyrektor Zespołu Szkół Publicznych powołał zespół, który opracował plan działań naprawczych na rok szkolny 2008/2009. Zawiera on szereg działań mających na celu podniesienie efektów nauczania m.in. systematyczna analiza wyników nauczania, wdrażanie nowych metod nauczania, motywowanie uczniów do nauki, wyrabianie wzorców, cech i postaw.

2.12. Bezrobocie

Wprowadzenie w Polsce gospodarki rynkowej spowodowało pojawienie się nowego zjawiska – jawnego bezrobocia. Dynamika, skala i struktura bezrobocia, jak też jego negatywne konsekwencje są odczuwane nie tylko przez osoby dotknięte brakiem pracy i ich rodziny, ale również przez całe społeczeństwo. Dlatego też bezrobocie jest ważnym problemem społecznym. Trwały brak pracy ma ogromny wpływ na zaspokajanie potrzeb społecznych w różnych sferach życia, prowadzi do powstania zjawisk patologii społecznej, zakłóca prawidłowy rozwój społeczeństwa, jest źródłem napięć i konfliktów. Bezrobocie budzi społeczne niezadowolenie, wywołuje niezgodę na istniejącą rzeczywistość.

Bezrobocie w szczególny sposób dotyka wsie, które ze względu na położenie geograficzne, strukturę społeczno – gospodarczą, poziom urbanizacji i infrastrukturę społeczną charakteryzują się małym lokalnym rynkiem pracy.

Na terenie Gminy Wojśławice bezrobocie wywołuje różne negatywne skutki społeczne w sferze ekonomicznej, powoduje szybką degradację ekonomiczną,

spadek poziomu życia, potęguje biedę, Ta tendencja utrzymuje się od kilku lat. Na dzień 31 grudnia 2007 r. w Gminie Wojśławice liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chełmie wynosiła, 308 z czego 52,2% stanowiły kobiety tj. 161 osób. W stosunku do analogicznego okresu roku 2006 liczba bezrobotnych była wyższa o 25 osób.

Tabela 21 Stopa bezrobocia w kraju i regionie.

	Bezrobocie procentowo stan na 31.12.2007 r.
Polska	11,4
Województwo Lubelskie	13,0
Miasto Chełm	18,2
Powiat chełmski	20,9
Gmina Wojśławice	12,15

Źródło: dane statystyczne PUP Chełm.

Tabela 22 Zarejestrowani bezrobotni według wybranych kategorii. Stan na dzień 31.12.2007 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	Długotrwale bezrobotni	Osoby bezrobotne do 25 roku życia	Osoby bezrobotne pow. 50 roku życia	Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych
Zbiorczo	11469	6575	1376	7854	2432	1751	3688
Powiat ziemski:	6968	3915	820	4940	1572	941	2489
Wojśławice	308	161	21	233	88	33	99

Źródło: dane statystyczne PUP Chełm.

Tabela 23 Zarejestrowani bezrobotni według wieku. Stan na dzień 31.12.2007 roku.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wiek w latach					
		18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
Zbiorczo	11469	2432	3737	2308	2448	471	73
Powiat ziemski:	6968	1572	2367	1395	1309	284	41
Wojśławice	308	88	123	41	39	10	7

Źródło: dane statystyczne PUP Chełm.

Charakterystyczną cechą bezrobocia w Gminie Wojśławice jest niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych, co w zasadniczy sposób decyduje o ich szansach

na znalezienie zatrudnienia. Na 31.12.2007 roku najliczniejszą grupę reprezentowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej stanowiąc 55,5 % ogółu bezrobotnych tj. 171 osób.

Tabela 24 Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia . Stan na dzień 31.12.2007 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Z ogółem wykształcenia				
		wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
Zbiorczo	11469	990	2952	1231	2805	3491
Powiat ziemski:	6968	384	1581	665	1888	2450
Wojśławice	308	25	79	33	82	89

Źródło: dane statystyczne PUP Chełm.

Okres pozostawania bez pracy stanowi jeden z wielu czynników, który w istotny sposób zmniejsza szanse bezrobotnego na powrót na rynek pracy. O zagrożeniu długotrwałym bezrobociem decydują różnorodne czynniki między innymi takie jak wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe czy staż pracy. Biorąc pod uwagę okres pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne można stwierdzić, że wciąż jest bardzo wysoki udział bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, który na koniec grudnia 2008 r. wynosił 75,6 % ogółu bezrobotnych tj. 233 osoby.

2.13. Kultura

Na terenie gminy Wojśławice działają następujące placówki kulturalne Gminnego Centrum Kultury w Wojśławicach: Dom Kultury w Wojśławicach, Dom Kultury w Rozięcinie, Gminna Biblioteka Publiczna w Wojśławicach.

Gminne Centrum Kultury w Wojśławicach wychodząc naprzeciw potrzebom studiującej młodzieży z terenu naszej gminy organizuje również praktyki zawodowe, trwające średnio 3 - 4 tygodni.

Rodzaj oferowanych usług przez GCK wynika zarówno ze stałych form pracy jak również z kalendarza planowanych imprez na dany rok. Do stałych form pracy należy zaliczyć: upowszechnianie czytelnictwa, nowoczesnych form komunikacji, wydawanie biuletynu informacyjnego, dokumentowanie działalności bieżącej, promocja zarówno miejscowej Kultury w regionie jak również Gminy, współpraca z regionalnymi mediami i organizacjami, prowadzenie kół

zainteresowań, w naszym przypadku przybierających postać zespołów: Chóru „INFANTES VOJSLAWENSIS”, a obecnie zespołu „Złota Jesień”, „Majdaniarki”, „Czerwona Kalina”, „Wesoła Rodzinka”, „Libretto duo”, „Kwadrans”, zespół wokalny „Girls no name”, prowadzenie kursów obsługi komputera oraz posługiwania się Internetem.

Świadczą nieodpłatnie obsługę medialną imprez, wydarzeń i innych uroczystości organizowanych na terenie gminy m. in. przez Bank Spółdzielczy w Wojśławicach, Szkołę Podstawową w Majdanie Ostrowskim, ZSP w Wojśławicach i jej filie, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Stowarzyszenie Gminno-Szkolny Klub Sportowy „Wojśławia”, Urząd Gminy, Organizacje Kombatanckie, Koła Emerytów, Parafię itd. oraz informowaliśmy o tych działaniach prasę regionalną. Przetłaczająca większość informacji o naszej Gminie w lokalnej prasie - promujących naszą Gminę - jest naszego autorstwa.

W poprzednim roku w ramach współpracy z Urzędem Gminy i Stowarzyszeniem Miłośników Wojśławic wykonaliśmy wersje elektroniczne zarówno książki „Dzieje Szkoły Podstawowej w Majdanie Ostrowskim” Franciszka Świstowskiego, jak również folderu (rozkładanki) promującego walory gminy Wojśławice.

Największą aktywność kulturalną przejawiają osoby starsze, w tym emeryci i renciści. Dzieci i młodzież najbardziej korzysta z usług kawiarenki internetowej, ponadto skupia się w Domu Kultury przy grze w tenisa stołowego, grze „Piłkarzyki”, słuchaniu muzyki, bierze udział w feriach i wakacjach organizowanych przez GCK.

Mimo, że mniej ludzi młodych czyta książki w porównaniu do lat poprzednich (większe zainteresowanie Internetem), to jest najgorzej. Poprzez powiększenie księgozbioru o nowe pozycje książkowe, wymianę starego, np. lektur, zakup książek specjalistycznych pod czytelnika liczba czytelników zmalała nieznacznie.

Lokalne tradycje i obyczaje staramy się podtrzymywać poprzez organizację gminnego święta plonów: konkursy na najpiękniejszy wieniec dożynkowy, najlepszy tradycyjnie pieczony chleb wiejski, najsmaczniejsze placki na sodzie i pierogi z kaszą, warsztaty – wyroby ze słomy, sprawujemy opiekę nad lokalnymi twórcami ludowymi.

2.14. Analiza SWOT

Po przeanalizowaniu danych zebranych na terenie Gminy Wojsławice sporządzona została analiza SWOT.

Tabela 25 Analiza SWOT – DZIEDZINA GOSPODARCZA.

DZIEDZINA GOSPODARCZA	
Mocne strony	Słabe strony
1. Dość dobrze rozwinięte rolnictwo. 2. Korzystne warunki naturalne do produkcji rolniczej. 3. Dostępność do istniejącej infrastruktury. 4. Dobre walory przyrodnicze i terenowe do promocji gminy. 5. Dążenie rolników do rozwoju sektora rolnego.	1. Bardzo ograniczone możliwości zbytu produktów rolnych. 2. Słabo rozwinięte usługi turystyczne. 3. Niewystarczająca ilość uzbrojonych terenów do aktywizacji gospodarczej. 4. Brak wysoko wykwalifikowanych pracowników. 5. Nierównomierny rozwój sołectw tzw. „wsie daleko od szosy”. 6. Słabo wykorzystane walory turystyczne. 7. Słabo wykorzystywane walory przyrodnicze gminy w jej promocji.
Szanse	Zagrożenia
1. Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i zakładów produkcyjnych. 2. Rozwój turystyki i agroturystyki. 3. Pozyskiwanie inwestorów spoza gminy. 4. Powiększenie i unowocześnienie gospodarstw rolnych. 5. Pełne uzbrojenie terenów budowlanych w infrastrukturę techniczną. 6. Rozwój bazy turystycznej. 7. Profesjonalna, konsekwentna promocja gminy. 8. Utworzenie grup producenckich.	1. Import towarów i surowców. 2. Konkurencyjne działania innych gmin regionu w sferze turystyki i rekreacji. 3. Nieuzbrojone tereny przeznaczone dla inwestorów. 4. Brak systemu zachęt dla wysoko wykwalifikowanych kadr. 5. Spadek opłacalności w rolnictwie. 6. Pogarszający się stan dróg dojazdowych. 7. Przyciąganie turystów przez inne sołectwa i gminy posiadające odpowiednią infrastrukturę turystyczną. 8. Aktywna promocja innych gmin stanowiących „konkurencję” dla gminy Wojsławice.

Tabela 26 Analiza SWOT – DZIEDZINA SPOŁECZNA.

DZIEDZINA SPOŁECZNA	
Mocne strony	Słabe strony
1. Istniejąca infrastruktura oświatowej i społeczna (budynki, nieruchomości). 2. Istniejąca baza edukacyjna [nieruchomości, obiekty]. 3. Stosunkowo wysoki procent dzieci kontynuujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych. 4. Dobrze rozwinięta działalność i oferta instytucji kultury [GDK, Biblioteka z kawiarenką internetową, zespoły „Wojsławickie Czerwone	1. Zły stan techniczny infrastruktury oświatowej oraz społecznej (kościół, budynki, nieruchomości zwłaszcza w centrum Wojsławic). 2. Słaba współpraca samorządu gospodarczego ze sferą szkolnictwa, instytucjami oświatowymi, w tym słabe dostosowanie szkolnictwa do rynku pracy. 3. Brak współpracy między pracodawcami a szkołami w zakresie promocji szkolnictwa oraz zauważalny w środowisku społeczności mniej

Gitary”, „Wesoła Rodzinka”, „Majdaniaki”, „Czerwona Kalina”, „Libretto”, „Girls no name”, „Złota Jesień” 5. Działalność klubu sportowego i propagowanie zdrowego stylu życia. 6. Dobrze działająca opieka społeczna. 7. Działalność podmiotów gospodarczych na terenie gminy. 8. Utworzenie domu pomocy społecznej. 9. Działalność warsztatu terapii zajęciowej.	zamożnej obniżający się poziom wykształcenia. 4. Ograniczone środki na działalność instytucji kulturalnych, niewystarczająca promocja działalności kulturalnej oraz niedostosowana baza infrastrukturalna i wyposażenie instytucji kultury. 5. Ograniczone środki na działalność sportową. 6. Ograniczone środki finansowe przeznaczone dla opieki społecznej. 7. Słabo rozwinięte specjalistyczne usługi medyczne. 8. Wysoki poziom bezrobocia. 9. brak imprez związanych z kulturą.
Szanse	Zagrożenia
1. Pozyskiwanie funduszy na rozbudowę infrastruktury oświatowej i społecznej 2. Możliwość dostosowania kształcenia do rynku pracy. 3. Możliwość rozbudowy szkolnictwa ponadgimnazjalnego na terenie gminy. 4. Bogate tradycje kulturalne w gminie oraz zachowanie zwyczajów i tradycji regionu, pozwalające na organizowanie imprez kulturalnych. 5. Udostępnienie obiektów sportowo – rekreacyjnych oświaty dla ogółu społeczeństwa. 6. Zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. 7. Rozwój usług medycznych na terenie gminy 8. Rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy, zwiększenie miejsc pracy. 9. Dalszy rozwój warsztatu terapii zajęciowej.	1. Brak środków na modernizację budynków, nieruchomości oświatowych i społecznych 2. Rosnące koszty edukacji 3. Ograniczone możliwości pozyskania nauczycieli – zwłaszcza języków obcych do szkół. 4. Niewystarczająca współpraca z przedsiębiorcami w zakresie sponsoringu i mecenatu kultury i sportu oraz wspierania rozwoju gminy 5. Ograniczony dostęp do sportu z uwagi na ubożenie społeczeństwa 6. Postępujące ubożenie społeczeństwa. 7. Brak dostępu ludności do specjalistycznych usług medycznych. 8. Emigrację z gminy osób młodych i dobrze wykształconych.

Tabela 27 Analiza SWOT – DZIEDZINA ŚRODOWISKOWA.

DZIEDZINA ŚRODOWISKO	
Mocne strony	Słabe strony
1. Dobre warunki przyrodnicze w postaci dużych kompleksów leśnych. 2. Brak przemysłu silnie zanieczyszczającego środowisko. 3. Niezanieczyszczone środowisko naturalne.	1. Brak zakładów przetwórstwa i utylizacji odpadów, w tym także systemu recyklingu oraz niewystarczający system segregacji odpadów. 2. Niewystarczająca liczba zalesień na gruntach klas marginalnych, niewystarczająca liczba wytyczonych tras rowerowych i turystycznych. 3. Duża ilość źródeł niskiej emisji w obszarach wiejskich 4. Słaba edukacja ekologiczna społeczeństwa. 5. Niewystarczająca aktywność w dziedzinie ochrony środowiska.
Szanse	Zagrożenia
1. Wytyczenie tras i szlaków turystycznych, budowa	1. Brak podmiotów zainteresowanych

ścieżek rowerowych oraz rozwój zaplecza dla rekreacji i turystyki (kontenery na śmieci, ubikacje, wydzielone pola biwakowe, wydzielone łowiska, parkingi itp.). 2. Dbłość ogółu mieszkańców gminy. o środowisko i estetykę. 3. Edukacja ekologiczna społeczeństwa. 4. Pozyskanie środków na likwidację źródeł niskiej emisji, budowę urządzeń służących wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i ochronę środowiska. 5. Zagospodarowanie wód powierzchniowych pod turystykę i rekreację. 6. Modernizacja oczyszczalni w Wojstawicach. 7. Budowa wysypiska śmieci.	zagospodarowaniem odpadów. 2. Dewastacja środowiska przez pseudo turystów. 3. Wzrastający ruch pojazdów kołowych. 4. Brak wystarczających środków finansowych na aktywną ochronę środowiska. 5. Postępujące zanieczyszczenie wód, oraz zabudowa dolin rzecznych i terenów zalewowych.
--	---

Tabela 28 Analiza SWOT – DZIEDZINA TECHNICZNA.

DZIEDZINA TECHNICZNA	
Mocne strony	Słabe strony
1. Dobrze rozbudowana infrastruktura techniczna na terenie gminy w tym: rozbudowana telefonizacja, dobrze rozbudowana sieć wodociągowa, oraz wystarczająca (na dzień dzisiejszy) elektryfikacja gminy. 2. Dobrze rozwinięta sieć drogowa. 3. Dostęp do internetu szerokopasmowego.	1. Mało terenów uzbrojonych przeznaczonych na aktywizację gospodarczą oraz brak uzbrojonej bazy turystyczno – wypoczynkowej. 2. Niezadowalający stan techniczny dróg na terenie gminy. 3. Zbyt wysoki koszt podłączenia do Internetu oraz brak bezpłatnego dostępu do Internetu. 4. Przestarzały i szkodliwy system zaopatrywania w wodę (rury azbestowe).
Szanse	Zagrożenia
1. Lokowanie inwestycji gospodarczych w gminie. 2. Znaczna poprawa nawierzchni, budowa wygodnych skrzyżowań oraz dobre oznakowanie dróg przebiegających przez gminę. 3. Rozwój informatyzacji na terenie gminy. 4. Pozyskiwanie środków finansowych z UE I EOG.	1. Rosnące koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej, niewystarczająca ilość środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej. 2. Brak środków finansowych na dalszą poprawę stanu dróg na terenie gminy. 3. Duża liczba osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym. 4. Brak środków finansowych na rozbudowę infrastruktury ochrony środowiska.

Tabela 29 Analiza SWOT – SENIORZY I OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.

SENIORZY I OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE	
Mocne strony	Słabe strony
1. Dobra identyfikacja tych osób, 2. Stosunkowo dobra sytuacja dużej części tych osób, 3. Kontakty międzysąsiedzkie,	1. Izolacja osób od reszty społeczeństwa, 2. Brak usług opiekuńczych, 3. Brak punktu wydawania posiłków typu bar, stołówka ogólnodostępna,

4. Osoby dysponują dużą ilością wolnego czasu, 5. Funkcjonowanie WTZ.	4. Brak organizacji czasu wolnego, 5. Utrudniony i kosztowny dostęp do rehabilitacji.
Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów z zakresu polityki społecznej – środki Unii Europejskiej, środki rządowe, inne 2. Możliwość współpracy z organizacjami pożytku publicznego, rosnące znaczenie wolontariatu	1. Niespójność przepisów prawa i trudności w jego interpretacji, 2. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych, 3. Kryzys wartości rodzinnych, patriotycznych i religijnych, 4. Niewystarczający poziom aktywności społeczeństwa.

Tabela 30 Analiza SWOT – DZIECI I MŁODZIEŻ.

DZIECI I MŁODZIEŻ	
Mocne strony	Słabe strony
1. Baza lokalowa , 2. Dożywanie dzieci w każdej szkole, 3. Fachowa kadra nauczycielska, 4. Znajomość problemów tych rodzin, 5. Silne więzi rodzinne i sąsiedzkie, 6. Podstawowa opieka lekarska i pielęgnarska,	1. Pedagog tylko w jednej szkole, 2. Brak pomocy psychologicznej dla dzieci, 3. Brak psychologa, 4. Brak możliwości zapewnienia dzieciom wiejskim wypoczynku letniego.
Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów z zakresu polityki społecznej – środki Unii Europejskiej, środki rządowe, inne, 2. Wprowadzanie korzystnych przepisów prawnych w zakresie polityki społecznej, 3. Dostępność do ośrodków kształcenia – duża liczba różnorodnych szkół, wyższych uczelni, jednostek szkoleniowych, 4. Rosnący poziom wykształcenia młodzieży i kadr zarządzających, 5. Liczne oferty nauki i pracy za granicą, 6. Jednolitość kulturowa społeczeństwa polskiego, ugruntowana historycznie	1. Niż demograficzny, 2. Ubożenie społeczeństwa, 3. Starzejące się społeczeństwo, 4. Negatywny wpływ mediów na dzieci i młodzież.

Tabela 31 Analiza SWOT – AKTYWIZACJA SPOŁECZNA RODZIN.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA RODZIN	
Mocne strony	Słabe strony
1. Gminna Komisja d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2. Opieka zdrowotna na podstawowym poziomie, 3. Gminne Centrum Informacji, 4. Istniejące zasoby lokalizacji pomieszczeń w szkołach podstawowych.	1. Niskie kwalifikacje osób bezrobotnych, 2. Zwiększająca się liczba bezrobotnych wśród młodych ludzi, 3. Bezradność i bezczynność osób bezrobotnych, 4. Podejmowanie nielegalnej pracy w kraju i zagranicą, 5. Brak mieszkań socjalnych,

	6. Słabo działający system informacyjny dla osób bezrobotnych,
Szanse	Zagrożenia
1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację programów z zakresu polityki społecznej – środki Unii Europejskiej, środki rządowe, inne, 2. Rozwój technologii ułatwiających przepływ informacji – Internet, telefonia komórkowa, itp.), 3. Dostępność do ośrodków kształcenia – duża liczba różnorodnych szkół, wyższych uczelni, jednostek szkoleniowych, 4. Rosnący poziom wykształcenia młodzieży i kadr zarządzających, 5. Możliwość współpracy z organizacjami pożytku publicznego, rosnące znaczenie wolontariatu, 6. Liczne oferty nauki i pracy za granicą.	1. Rosnąca skala potrzeb finansowych i organizacyjnych na zadania z zakresu pomocy społecznej, 2. Wysoki poziom bezrobocia w Polsce powodujący ubożenie i rozwarstwienie społeczeństwa – wzrost wydatków na pomoc społeczną, 3. Występowanie zjawiska przejmowania negatywnych wzorów i dziedziczenia biedy, 4. Brak miejsc pracy dla ludzi powyżej 45 roku życia, 5. Kształtowanie się postaw roszczeniowych w społeczeństwie, 6. Wyjazdy ludzi młodych za granicę w poszukiwaniu pracy, 7. Polityka społeczna skierowana na "rozdawnictwo" a nie na pomoc w zmianie sytuacji życiowej, kryzysowej.

3. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

3.1. Cele główne strategii

Po przeanalizowaniu mocnych i słabych stron strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Wojsławice określono następujące cele główne, który powinny się przyczynić do poprawy sytuacji mieszkańców gminy:

Cel 1: Aktywizacja społeczna rodzin.

W ramach powyższego celu będą realizowane działania zorientowane na propagowaniu zdrowego trybu życia, które w dłuższej perspektywie czasu powinny doprowadzić do ograniczenia negatywnych zjawisk ubóstwa i wykluczenia

społecznego, ograniczenia spożywania alkoholu oraz zmniejszenia zjawiska patologii społecznej.

Cel 2: Pobudzenie aktywności wśród mieszkańców i ich integracja.

W ramach powyższego celu będą realizowane działania skoncentrowane na uaktywnieniu ludzi i ich jednoczeniu się w różne grupy, które w przyszłości będą mogły wspólnie pozyskiwać środki na własny rozwój.

Cel 3: Przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu grupy seniorów i osób niepełnosprawnych.

W ramach powyższego celu będą realizowane działania zorientowane na umożliwieniu i zapewnieniu ludziom starszym oraz niepełnosprawnym integracji ze środowiskiem oraz pomoc w prowadzeniu niezależnego życia w ich dotychczasowym środowisku społecznym, poprzez zapewnienie im dziennej opieki w formie usług opiekuńczych i całodobowej opieki w mieszkaniu chronionym.

Cel 4: Stworzenie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży.

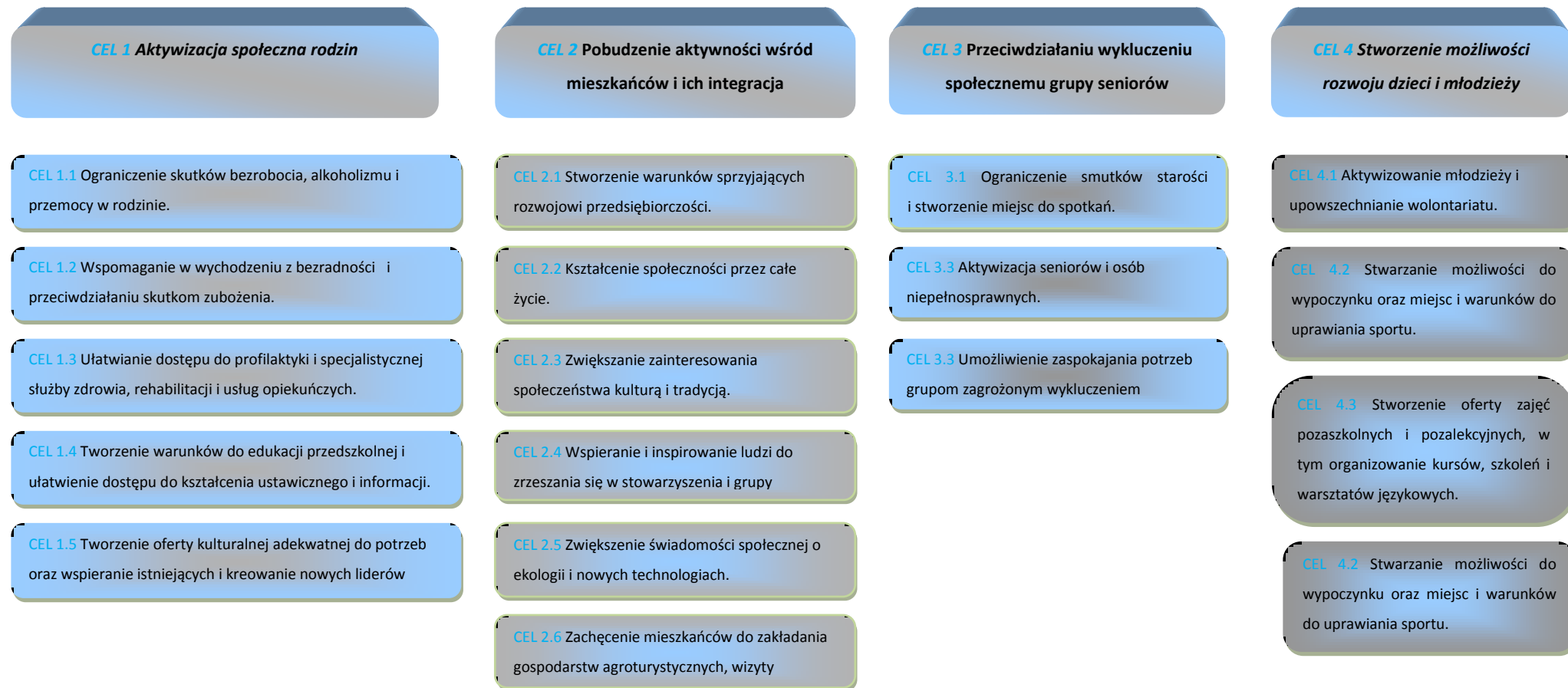
W ramach powyższego celu będą realizowane działania zorientowane na wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy oraz propagowanie pożytecznego i aktywnego spędzania czasu wolnego, co wpłynie na zmianę postaw młodego pokolenia.

Realizacja tych celów odbywać się będzie poprzez realizację celów szczegółowych w poszczególnych latach. Cele szczegółowe i działania realizacyjne przedstawione zostaną w kolejnych rozdziałach.

MISJA: Zapewnienie mieszkańcom gminy Wojsławice warunków sprzyjających osobistemu rozwojowi oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez stworzenie sprawnego systemu umożliwiającego osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji

WIZJA: Gmina Wojsławice planuje być rozwojową gminą, stwarzającą szanse dla dzieci i młodzieży, dbającą o kulturę, sport i tradycję, wspierającą przedsiębiorczość, turystykę i ekologię.

Rysunek 4 Wizja rozwoju

3.2. Cele szczegółowe i ich realizacja

CEL GŁÓWNY 1

Aktywizacja społeczna rodzin

W ramach powyższego celu będą realizowane działania zorientowane na propagowaniu zdrowego trybu życia w rodzinach, które w dłuższej perspektywie czasu powinny doprowadzić do ograniczenia negatywnych zjawisk ubóstwa i wykluczenia społecznego, ograniczenia spożywania alkoholu oraz zmniejszenia zjawiska patologii społecznej.

Kierunki działań:

1. Ograniczenie skutków bezrobocia, alkoholizmu i przemocy w rodzinie.
2. Wspomaganie w wychodzeniu z bezradności i przeciwdziałaniu skutkom zubożenia.
3. Ułatwianie dostępu do profilaktyki i specjalistycznej służby zdrowia, rehabilitacji i usług opiekuńczych.
4. Tworzenie warunków do edukacji przedszkolnej i ułatwienie dostępu do kształcenia ustawicznego i informacji.
5. Tworzenie oferty kulturalnej adekwatnej do potrzeb oraz wspieranie istniejących i kreowanie nowych liderów społecznych.

Cele szczegółowe:

- 1.1. Wspieranie zatrudnienia subsydiowanego (np. staże, prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne i roboty publiczne), kierowanie uzależnionych na leczenie, pomoc rodzinom pokrzywdzonym.
- 1.2. Organizowanie szkoleń i kursów w celu uzyskania kwalifikacji.
- 1.3. Utworzenie specjalistycznej przychodni z wieloma specjalistami.

- 1.4. Utworzenie przedszkola, szkoły ponadgimnazjalnej, ułatwienie dostępu do informacji.
- 1.5. Wspieranie różnorodnych inicjatyw kulturalnych, sportowych i artystycznych w gminie.

Podmioty zaangażowane w realizację w/w celu:

Urząd Gminy Wojsławice, GOPS Wojsławice, GCK Wojsławice, ZSP w Wojsławicach-Kolonii.

Wskaźniki produktu:

1. Stworzenie nowych miejsc pracy.
2. Zorganizowanie kursów i szkoleń.
3. Umożliwienie dostępu do specjalistów.
4. Upowszechnienie dostępu do informacji.
5. Organizacja masowych imprez integracyjnych.

Wskaźniki rezultatu:

1. Stworzenie subsydiowanych miejsc pracy.
2. Zorganizowanie kursów i szkoleń.
3. Umożliwienie dostępu do specjalistów.
4. Większy dostęp do informacji.

CEL GŁÓWNY 2

Pobudzenie aktywności wśród mieszkańców i ich integracja

W ramach powyższego celu będą realizowane działania skoncentrowane na uaktywnieniu ludzi i ich jednoczeniu się w różne grupy, które w przyszłości będą mogły wspólnie pozyskiwać środki na własny rozwój.

Kierunki działań:

1. Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości.
2. Kształcenie społeczności przez całe życie.
3. Zwiększenie zainteresowania społeczeństwa kulturą i tradycją.
4. Wspieranie i inspirowanie ludzi do zrzeszania się w stowarzyszenia i grupy producenckie.
5. Zwiększenie świadomości społecznej o ekologii i nowych technologiach.
6. Zachęcanie mieszkańców do zakładania gospodarstw agroturystycznych, wyjazdy studyjne.

Cele szczegółowe:

- 2.1. Pomoc w otworzeniu działalności gospodarczej, pomoc w uzyskaniu dofinansowania ze środków unijnych.
- 2.2. Organizowanie szkoleń i kursów w celu uzyskania nowych kwalifikacji.
- 2.3. Organizowanie festynów, imprez kulturalnych, zwiedzanie zabytków i pomoc w ich odrestaurowaniu.
- 2.4. Zrzeszenie społeczności w różne stowarzyszenia i grupy producenckie, pomoc w ich organizacji i prowadzeniu.
- 2.5. Uświadomienie ludziom poprzez szkolenia jaką ważną w ich życiu ma ekologia, w jakim znaczącym stopniu nowe technologie mogą im pomóc.

- 2.6. Organizowanie kursów jak utworzyć gospodarstwo agroturystyczne, pomoc w ich utworzeniu, wyjazdy studyjne po miejscowych gospodarstwach.

Podmioty zaangażowane w realizację w/w celu:

Urząd Gminy Wojsławice, GOPS Wojsławice, GCK Wojsławice

Wskaźniki produktu:

1. W miarę potrzeb organizacja szkoleń, kursów, udzielanie informacji.
2. Przystąpienie do programu „Zabytek”.
3. Festyn ekologiczny.
4. Kursy ekologiczne.

***Przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu grupy seniorów
i osób niepełnosprawnych***

W ramach powyższego celu będą realizowane działania zorientowane na umożliwieniu i zapewnieniu ludziom starszym oraz niepełnosprawnym integracji ze środowiskiem oraz pomoc w prowadzeniu niezależnego życia w ich dotychczasowym środowisku społecznym, poprzez zapewnienie im dziennej opieki w formie usług opiekuńczych i całodobowej opieki w mieszkaniu chorego.

Kierunki działań:

1. Ograniczenie smutków starości i stworzenie miejsc do spotkań.
2. Aktywizacja seniorów i osób niepełnosprawnych.
3. Umożliwienie zaspokajania potrzeb grupom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

- 3.1. Organizacja usług opiekuńczych.
- 3.2. Integracja społeczeństwa z osobami starszymi (festyny, imprezy kulturalno – rozrywkowe).
- 3.3. Likwidacja barier architektonicznych przy budynkach użyteczności publicznej.
- 3.4. Pomoc młodzieży osobom starszym np. opieka nad nimi, nauka obsługi komputera, dostępu do Internetu itp.

Podmioty zaangażowane w realizację w/w celu:

GOPS Wojśławice, Urząd Gminy w Wojśławicach, Parafia Wojśławice, Związek Emerytów i Rencistów z Wojśławic.

Wskaźniki produktu:

1. Usługi opiekuńcze.
2. Imprezy kulturalne, festyny.
3. Projekt zlikwidowania barier architektonicznych.
4. Pomoc młodzieży w opiece nad osobami starszymi.
5. Utworzenie świetlicy dziennego pobytu dla seniorów i ludzi samotnych.

Wskaźnik rezultatu:

1. Zatrudnienie opiekunek do osób starszych.
2. Udział osób starszych i niepełnosprawnych w organizacji imprez kulturalnych.

3. Zlikwidowanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej w Wojsławicach.
4. Aktywizacja młodych osób w opiece nad osobami starszymi.

CEL GŁÓWNY 4

Stworzenie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży

W ramach powyższego celu będą realizowane działania zorientowane na wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy oraz propagowanie pożytecznego i aktywnego spędzania czasu wolnego, co wpłynie na zmianę postaw młodego pokolenia.

Kierunki działań:

1. Aktywizowanie młodzieży i upowszechnianie wolontariatu.
2. Stwarzanie możliwości do wypoczynku oraz miejsc i warunków do uprawiania sportu.
3. Stworzenie oferty zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych w tym organizowanie kursów, szkoleń i warsztatów językowych dostosowanych do potrzeb.
4. Organizacja współpracy z młodzieżą z innych miejscowości i krajów.

Cele szczegółowe:

- 4.1. Włączenie się młodzieży do pomocy innym, pomoc materialna i społeczna.
- 4.2. Nauka pływania, wyjazdy na biwaki.
- 4.3. Zorganizowanie dla młodzieży szkoleń, warsztatów i kursów językowych.

- 4.4. Wymiana kulturalna młodzieży, wyjazdy studyjne, nawiązanie współpracy między innymi miejscowościami.

Podmioty zaangażowane w realizację w/w celu:

ZSP w Wojśławicach-Kolonii, Urząd Gminy Wojśławice, GCK Wojśławice.

Wskaźniki produktu:

1. Zachęcenie młodzieży do pracy w wolontariacie.
2. Utworzenie zaplecza sportowo-rekreacyjnego dla dzieci i młodzieży.
3. Oferta zajęć adekwatna do potrzeb dzieci i młodzieży.
4. Zorganizowanie spotkań i imprez integracyjnych z młodzieżą z innych miejscowości.

Wskaźniki rezultatu:

1. Zachęcenie młodych osób do pracy w wolontariacie.
2. Zorganizowanie zajęć sportowych i rekreacyjnych.
3. Oferta zajęć adekwatna do potrzeb dzieci i młodzieży..
4. Zorganizowanie spotkań i imprez integracyjnych z młodzieżą z innych miejscowości.

Źródła finansowania

Rozwiązywanie problemów społecznych z zakresu pomocy społecznej wymaga wsparcia finansowego.

Środki finansowe pochodzić będą z:

1. budżetu gminy (środki własne),
2. z budżetu państwa (dotacje, środki na realizację zadań zleconych),
3. z zewnątrz (środki unijne, z PFRON itp.).

Partnerzy

Parafia rzymskokatolicka, Związek Emerytów i Rencistów, Stowarzyszenie „Panorama Kultur”, Gminne Centrum Kultury, Zespół Szkół Publicznych.

4. MONITORING I WDRAŻANIE STRATEGII

4.1. Monitoring i ewaluacja

Skuteczność funkcjonowania przyjętej strategii zależeć będzie od:

- a. monitoringu i ewaluacji,
- b. budowy programów celowych rozwijających przyjęte kierunki działań.

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji

Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

a. Zespół Wdrażający strategię.

Zespół powinien zostać powołany przez wójta odrębnym zarządzeniem, a w jego skład mogą wejść m.in.: Sekretarz, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawiciel Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, radni, przedstawiciele organizacji pozarządowych.

b. Zespół ds. Społecznych

Jest to grupa osób powołana zarządzeniem funkcjonująca przy Wójcie, jako zespół doradczo-opiniujący, którego członkowie reprezentują różne środowiska społeczne mieszkańców gminy:

- zadaniem Zespołu jest monitorowanie problemów i działań społecznych,
- ocena stopnia realizacji strategii,
- opiniowanie planów operacyjnych (Planów Działania).

b. Roczna ocena wdrażania strategii.

Zespół wdrażający strategię winien się zbierać raz na pół roku i ocenić poziom wdrażania poszczególnych celów i kierunków działań. Zespół swoją ocenę powinien przekazać wójtowi i radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych, programu rozwiązywania problemów alkoholowych etc.

Monitoring wskaźników, czasu i wydatków poniesionych na realizację celów przeprowadzi zespół wdrażający. Będzie badał zrealizowane projekty na podstawie sprawozdań, ankiet i wywiadów środowiskowych.

Ewaluacje (ocena) poszczególnych działań przeprowadzi zespół, który oceni sposób wdrażania poszczególnych celów. Na podstawie wyników będzie konstruował wskaźniki na następne lata, które będą aktualizowane na początku każdego roku.

Aktualizacja strategii nastąpi po dwóch latach od jej wprowadzenia, na podstawie diagnozy, analizy SWOT oraz spotkań z mieszkańcami.

4.2. Cechy programów i projektów

Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające budowę i realizację programów celowych zgodnych z przyjętymi kierunkami działań. Programy można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od charakteru danego projektu.

Przy budowie projektów znaczenie będą miały środki, które Rada Gminy rocznie będzie przeznaczala na ten cel. Projekty można realizować w ramach:

- a. własnych zasobów samorządu,
- b. poprzez organizacje pozarządowe,
- c. poprzez inne instytucje zewnętrzne.

Projekty i programy mogą być przyjmowane przez Radę Gminną stosownymi uchwałami, które winny przybierać formułę załączników do niniejszej strategii.

Projekty i programy realizowane w ramach strategii powinny być zgodne z przyjętymi kierunkami działań. Ponadto powinna je cechować:

1. **Efektywność** – jest to jedna z najbardziej pożądanых cech polityki społecznej i jednocześnie kryterium jej oceny. Stosowana jest w polityce społecznej w znaczeniach nadawanych jej przez ekonomię, prakseologię i socjologię. Jest to relacja między osiągniętymi bądź planowanymi celami (korzyściami) danego działania a ponoszonymi lub planowanymi nakładami. Można tego dokonać dwoma sposobami: osiągając maksymalny stopień realizacji celu przy danym nakładzie zasobów (zwiększenie wydajności) lub używając minimalnego nakładu środków, by w jak największym stopniu zbliżyć się do realizacji celu (oszczędzanie zasobów). Efektywne programy, realizowane w ramach strategii, rozwiązują jedną kwestię społeczną, nie przyczyniając się do powstania nowych. Służą zachowaniu równowagi między interesami różnych grup społecznych oraz podnoszą poziom zaspokajania potrzeb społeczeństwa, oszczędnie i wydajnie dysponując posiadanymi środkami.

2. **Skuteczność** – jest to zgodność między stanem rzeczy, określanym jako skutek danego działania, a zakładanym celem. Skuteczność jest stopniowalna: za skuteczne uznaje się nie tylko działania, których skutki są tożsame z celem, ale i te, które zbliżają do jego osiągnięcia. Skuteczność jest oceną, dla której punktem odniesienia jest wzorzec stanu docelowego. Ten stan docelowy w polityce społecznej może być postrzegany bardziej konkretnie – jako pożądane i zaplanowane zmiany w jakiejś dziedzinie życia społecznego (np. ograniczanie obszarów biedy).

3. **Celowość** – jest to cecha oznaczająca dotarcie z danym programem do środowiska osób rzeczywiście go potrzebujących. Ocena celowości powinna się opierać na rzetelnie przeprowadzonej diagnozie problemu

Spis tabel

Tabela 1 Podział mieszkańców w oparciu o wiek i płeć.	9
Tabela 2 Ruch naturalny.	10
Tabela 3. Poziom starzenia się społeczności.	11
Tabela 4 Poziom feminizacji.	11
Tabela 5 Poziom ruralizacji.	11
Tabela 6 Struktura rodzin: według adresu zameldowania – stan na dzień 27.03.2008 r.	12
Tabela 7 Przyrost naturalny.	12
Tabela 8 Liczba rodzin według kryteriów powodów ubiegania się pomoc w latach 2005 – 2007.	14
Tabela 9 Wydatkowanie środków w latach 2005– 2007.	14
Tabela 10 Liczba osób i rodzin objętych pomocą.	15
Tabela 11 Dane za 2007 r.	16
Tabela 12 Przestępstwa.	19
Tabela 13 Zagrożenia przestępczością na terenie gmin.	20
Tabela 14 Mandaty.	20
Tabela 15 Wnioski o ukaranie.	21
Tabela 16 Wypadki drogowe oraz ich skutki.	21
Tabela 17 Urodzenia w latach 2003-2007.	25
Tabela 18 Sprawdzian 2008 w Wojsławicach.	25
Tabela 19 Egzamin gimnazjalny 2008 w Wojsławicach część matematyczno-przyrodnicza.	25
Tabela 20 Egzamin gimnazjalny 2008 w Wojsławicach część humanistyczna.	26
Tabela 21 Stopa bezrobocia w kraju i regionie.	27
Tabela 22 Zarejestrowani bezrobotni według wybranych kategorii. Stan na dzień 31.12.2007 r.	27
Tabela 23 Zarejestrowani bezrobotni według wieku. Stan na dzień 31.12.2007 roku.	27
Tabela 24 Zarejestrowani bezrobotni według poziomu wykształcenia . Stan na dzień 31.12.2007 r.	28
Tabela 25 Analiza SWOT – DZIEDZINA GOSPODARCZA.	30
Tabela 26 Analiza SWOT – DZIEDZINA SPOŁECZNA.	30
Tabela 27 Analiza SWOT – DZIEDZINA ŚRODOWISKOWA.	31
Tabela 28 Analiza SWOT – DZIEDZINA TECHNICZNA.	32
Tabela 29 Analiza SWOT – SENIORZY I OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.	32
Tabela 30 Analiza SWOT – DZIECI I MŁODZIEŻ.	33
Tabela 31 Analiza SWOT – AKTYWIZACJA SPOŁECZNA RODZIN.	33

Spis rysunków

Rysunek 1 Centrum Wojśławic. _____	6
Rysunek 2 Mapa gminy Wojśławice. _____	6
Rysunek 3 Powiat chełmski. _____	7
Rysunek 4 Wizja rozwoju _____	36

